

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

LEADERSHIP OF LOCAL ADMINISTRATION OFFICERS IN THE SITUATION OF THE CORONAVIRUS 2019 (COVID-19) OUTBREAK IN HUAI YAB SUB-DISTRICT IN BAN THI DISTRICT IN LAMPHUN PROVINCE

ชัชพีร์ วรรณไพรัชย์

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lamphun Buddhist College

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในท่ามกลางสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่น โดยการประยุกต์ตามหลักปณิธรรม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 รูปหรือคน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักปณิธรรม พบว่า ด้านจักษุมาคือการรู้เท่าทันคน ทันสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์แนวทางแก้ไขได้อย่าง

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

เหมาะสม วิธวิธีคือการมีกลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่นสูง และนิสสยสัมพันธ์คือการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ฝ่ายปกครองท้องถิ่น, สถานการณ์, ไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

This research article aims to 1) To study the level of opinions about the leadership of the local government in the midst of the outbreak of the corona virus 2019 in Huai Yap Sub-district, Ban Thi District, Lamphun Province. 2) To compare the opinions about the leadership of the local government. the Classified by personal factors and 3) to present guidelines for developing leadership of the local government by applying the principles of the Dhamma Use the integrated research methodology. quantitative research There were a sample of 378 people collecting data by questionnaires. and qualitative research Data were collected by interviewing 10 key informants or people.

The results showed that

1. The level of opinions about the leadership of the local government in the situation of the outbreak of the corona virus 2019 in Huai Yap Sub-district, Ban Thi District, Lamphun Province was at a moderate level ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = 0.508).

2. The results of comparing opinions about the leadership of the local administration in the situation of the outbreak of the corona virus 2019 in Huai Yap Sub-district, Ban Thi District, Lamphun Province in general classified by sex, age, education level, occupation and income No different Therefore, the research hypothesis was rejected.

3. Guidelines for the development of leadership of the local government in the situation of the outbreak of the corona virus 2019 in Huai Yap Subdistrict, Ban Thi District, Lamphun Province, by applying the principles of the Buddha's teachings, it was found that the eye aspect was knowing people. Keep up with the situation and be

able to analyze appropriate solutions. Vithuro is a highly flexible strategy. and Nissayasampanno is to be a role model in conducting oneself properly.

Keywords : Leadership, Local Government, Situation, Coronavirus 2019

บทนำ

ปัจจุบันสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครองเกิดภาวะเสื่อมถอย ประกอบกับการบังคับใช้กฎหมายก็ดูเหมือนว่าจะใช้ไม่ได้ผล จึงก่อให้เกิดปัญหาที่ติดตลามาอย่างมากมาย อาทิเช่น ปัญหาทางด้านอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความไม่สงบทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาการคอร์รัปชันในทุกภาคส่วน เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้มักส่งผลกระทบต่อชุมชนและทำให้การควบคุมสังคมเป็นไปด้วยความยากลำบาก (วิวัฒน์ บุญยเลขา, 2550) ในพื้นที่ตำบลห้วยยาบได้มีการทำตามมาตรการในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยมีมาตรการระดับจังหวัดที่ให้ผู้เจ้าหน้าที่ได้ร่วมกันตรวจตรา เฝ้าระวัง สกัดกั้น การเคลื่อนย้ายผู้ที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ตรวจคัดกรองประชาชนที่เดินทางข้ามจังหวัด ตามข้อสั่งการผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ตามมาตรการของรัฐบาล สกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว และผู้เดินทางมาจากจังหวัดพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง (จังหวัดลำพูน, 2564)

ฝ่ายปกครองตำบลห้วยยาบหมายถึงกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่การปกครอง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศูนย์ประสานงานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ในการเปิดศูนย์ประสานงานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยยาบ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางใน การอำนวยความสะดวก การประสานและระดมความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และประชาชน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันการกระทำผิดทุกรูปแบบ รวมทั้งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายในพื้นที่ตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จากเป้าหมายในการก่อตั้งชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยยาบ เพื่อตอบสนองต่อการให้บริการประชาชน ในปัจจุบัน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีศักยภาพ บทบาทและอำนาจหน้าที่ทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติที่เป็นจริง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของไทย ควรมีการปรับตัว เช่นไรลักษณะใด ในท่ามกลางการปรับเปลี่ยนและการปฏิรูปทางการเมืองการบริหารที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการ ปรับเปลี่ยนศักยภาพ บทบาท และอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้มีความ

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

เหมาะสมมีประสิทธิภาพต่อไป อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านการประสานงานที่ยังมีบางอย่างยังคงไม่เข้าใจกัน และการเชื่อมโยงการทำงานที่ยังคงต้องพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพในการปฏิบัติงาน (พงศสวัสดิ์ ราชจันทร์, 2563)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ ตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน” เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ ตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบตำบลห้วยยาบ ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะผู้นำอันพึงประสงค์ที่ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยการประยุกต์ตามหลักปาปนิกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยประกอบไปด้วย

- 1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้คือ ประชาชนในตำบลห้วยยาบ

อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ทั้งหมดจำนวน 378 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่ม โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่มีค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ (allowable error 0.05)

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา กลุ่มเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มตัวแทนประชาชน รวมทั้งหมดจำนวน 10 รูปหรือคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ และรายได้ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูนทั้ง 7 หลักประกอบด้วย วิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าเสี่ยง ใช้กลยุทธ์หลายรูปแบบ ประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา เปลี่ยนความยึดติดของผู้ตาม สื่อสารด้วยความมั่นใจ ใช้อำนาจส่วนบุคคล ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชมรมกำนันผู้ใหญ่ตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเป็นแบบปลายเปิดจำแนกตามประเด็นของตัวแปรตาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอเพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่านโดยได้ค่า IOC (Item – Objective Congruence Index : IOC) ตั้งแต่ 0.6 – 1.0 หมายความว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

1.2) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) แก่ประชาชนทั่วไปในตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาคห์ (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.972

1.3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้างซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ ภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ตามหลักปาปณิธรรม โดยมีขั้นตอนดังนี้ 2.1) ออกแบบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ 2.2) นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 2.3) นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการวิจัย

1. การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และงานเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ ตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

2. ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เพื่อขอความร่วมมือไปยังประชาชนในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิจังหวัดลำพูน จำนวน 378 คน ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้กำหนดไว้ จำนวน 10 รูปหรือคน

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา ด้านใช้อำนาจส่วนบุคคล ด้านสื่อสารด้วยความมั่นใจ ด้านใช้กลยุทธ์หลายรูปแบบ ด้านเปลี่ยนความยึดติดของผู้ตาม ด้านกล้าเสี่ยง (ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่น สถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโร นา 2019 ในตำบลห้วยยาบ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านวิสัยทัศน์กว้างไกล	3.14	0.54	ปานกลาง
2. ด้านกล้าเสี่ยง	2.72	0.72	ปานกลาง
3. ด้านใช้กลยุทธ์หลายรูปแบบ	3.07	0.68	ปานกลาง
4. ด้านประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา	3.12	0.64	ปานกลาง
5. ด้านเปลี่ยนความยึดติดของผู้ตาม	3.05	0.61	ปานกลาง
6. ด้านสื่อสารด้วยความมั่นใจ	3.09	0.66	ปานกลาง
7. ด้านใช้อำนาจส่วนบุคคล	3.12	0.67	ปานกลาง
ภาพรวม	3.06	0.51	ปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ในภาพรวมจำแนกตาม เพศ ($t = -0.463$, Sig.= 0.644) อายุ ($F = 0.396$, Sig.= 0.756) ระดับการศึกษา ($F = 0.393$, Sig.= 0.758) อาชีพ ($F = 0.468$, Sig.= 0.759) และรายได้ ($F = 1.386$, Sig.= 0.247) ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

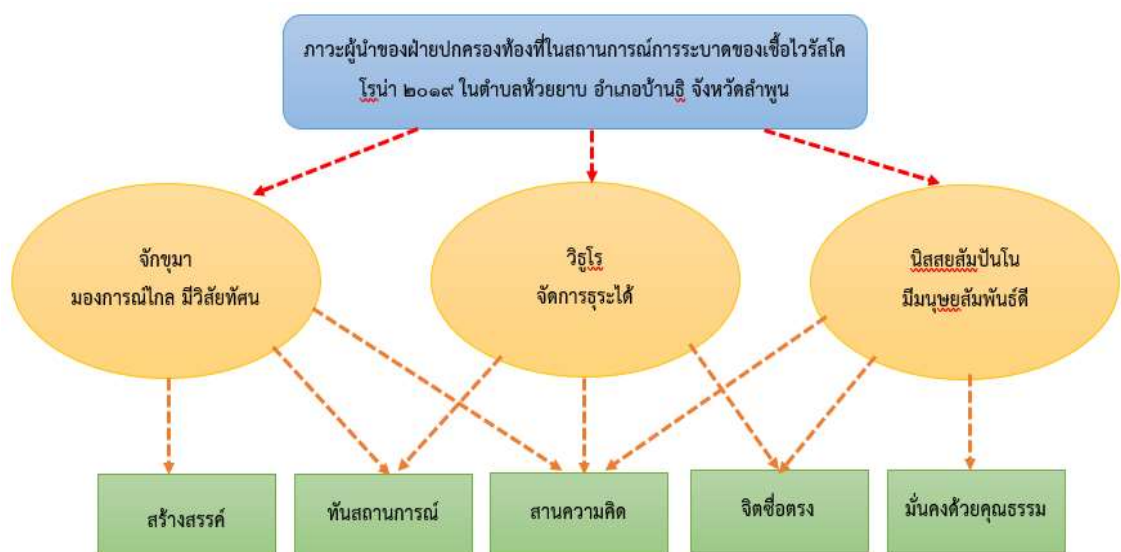
3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบมีประเด็นดังนี้ วิสัยทัศน์กว้างไกลคือการมีมุมมองความคิดที่ทันสมัย กล้าเสี่ยงคือการเป็นผู้ที่ชัดเจนมีความจริงใจตั้งใจตัดสินใจได้ ใช้กลยุทธ์หลายรูปแบบคือมีความยืดหยุ่นในการบริหารสามารถปรับปรุงวิธีการได้อย่างเหมาะสม ประเมินสถานการณ์ตลอดเวลาคือการรู้เท่าทันสถานการณ์ในชุมชน เปลี่ยนความยึดติดของผู้ตามคือการเข้าถึงใจคนทั้งที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนในพื้นที่สื่อสารด้วยความมั่นใจคือการพูดจาด้วยความชัดเจนมีเหตุผลสามารถรับผิชอบคำพูดได้ ใช้อำนาจส่วนบุคคลคือการใช้อำนาจการด้วยพระเดชและพระคุณเพื่อให้เกิดเป็นมาตรฐานที่ดีของผู้นำ การนำหลักปาปนิกรธรรมมาประยุกต์ใช้ พบว่า ด้านจักษุมามีปัญญามองการณ์ไกลคือการรู้เท่าทันคนทันสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์แนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม วิธูโรกรจัดการธรระได้ดีคือการมีกล

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

ยุทธที่มีความยืดหยุ่นสูง และนิสัยสัมพันธ์โนเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีคือการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหลักปาปนิกรรมจะช่วยสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างดี จากการศึกษาวิจัยทำให้สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

1. **สร้างสรรค์** ผู้นำท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้ที่มีการคิดวิเคราะห์แนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่เสมอ เรียกได้ว่าเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์สามารถคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ และหาทางออกของปัญหาได้อย่างดี

2. **ทันสถานการณ์** ผู้นำท้องถิ่นเองจะต้องมีไหวพริบในการเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างละเอียดและรวดเร็ว เพื่อให้เกิดการเข้าถึงเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สถานความคิด จะต้องเป็นผู้ที่เชื่อมโยงความคิดของคนรอบตัวได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งยังสามารถจุดใจให้เกิดการมีเป้าหมายร่วมกันได้ ทั้งยังต้องเป็นคนที่คอยกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนและมีส่วนร่วมในทุกระดับ

4. จิตซื่อตรง จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำหน้าที่ มีความชัดเจนในการดำเนินงาน สามารถเปิดกว้างในการตรวจสอบได้ ผู้นำเองจะต้องจริงใจมีความรับผิดชอบต่อการพูด การปฏิบัติหน้าที่ และการรักษาผลประโยชน์ของชุมชน

5. มั่นคงด้วยคุณธรรม จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจในการดำเนินงานเพื่อชุมชน มีการยึดหลักพุทธธรรมในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่อผลประโยชน์ที่เข้ามา แม้จะมีอุปสรรคเข้ามา ก็มีความอดทนสามารถผ่านปัญหาอุปสรรคได้อย่างดี พร้อมทั้งจะต้องเป็นผู้ที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีอีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.508) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ **ศักดิ์ จิตต์สงวน** ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 2.เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก (กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน, 2555)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ในภาพรวมจำแนกตาม เพศ ($t = -0.463$, Sig. = 0.644) อายุ ($F = 0.396$, Sig. = 0.756) ระดับการศึกษา ($F = 0.393$, Sig. = 0.758) อาชีพ ($F = 0.468$, Sig. = 0.759) และรายได้ ($F = 1.386$, Sig. = 0.247) ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ **คณาพงษ์ พึ่งมี** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย (คณาพงษ์ พิงมี, 2562)

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในตำบลห้วยยาบมีประเด็นดังนี้ วิสัยทัศน์กว้างไกลคือการมีมุมมองความคิดที่ทันสมัย กล้าเสี่ยงคือการเป็นผู้ที่ชัดเจนมีความจริงใจตั้งใจตัดสินใจได้ ใช้กลยุทธ์หลายรูปแบบคือมีความยืดหยุ่นในการบริหารสามารถปรับปรุงวิธีการได้อย่างเหมาะสม ประเมินสถานการณ์ตลอดเวลาคือการรู้เท่าทันสถานการณ์ในชุมชน เปลี่ยนความยึดติดของผู้ตามคือการเข้าถึงใจคนทั้งที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนในพื้นที่สื่อสารด้วยความมั่นใจคือการพูดจาด้วยความชัดเจนมีเหตุผลสามารถรับผิชอบคำพูดได้ ใช้อำนาจส่วนบุคคลคือการใช้อำนาจการด้วยพระเดชและพระคุณเพื่อให้เกิดเป็นมาตรฐานที่ดีของผู้นำ การนำหลักปาปนิกรรมมาประยุกต์ใช้ พบว่า ด้านจักษุมามีปัญญามองการณ์ไกลคือการรู้เท่าทันคนทันสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์แนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม วัตรของการจัดการธุระได้ดีคือการมีกลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่นสูง และนิสัยสัมพันธ์ดีคือเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีคือการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ร้อยตำรวจเอกธีรวุฒิ นกยูงทอง ได้ศึกษาเรื่อง“ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรตามหลักทศุติยาปาปนิสูตร แนวทางดำเนินงานในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมา ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ ใช้คนให้เหมาะกับงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ ส่วนผลที่ได้รับนั้นได้ทำการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการมีวิสัยทัศน์ มีการจัดการและมีมนุษยสัมพันธ์ตามหลักทศุติยาปาปนิสูตรและใช้หลักการจัดการองค์ความรู้โดยมีการจัดประชุมทุกสัปดาห์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลประสบการณ์กันพบปะพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยเป็นระยะเพื่อพัฒนาต่อไป (ร้อยตำรวจเอกธีรวุฒิ นกยูงทอง, 2556)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

- 1.1) ควรมีนโยบายขับเคลื่อนกระบวนการส่งเสริมการสร้างภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในการสร้างการมีส่วนร่วมด้วยการสร้างช่องทางการสื่อสารที่ดีในทุกภาคส่วน
- 1.2) ควรเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การให้ความรู้ การจัดฝึกอบรม การปฏิบัติและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกัน
- 1.3) ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสื่อสารให้กับผู้นำของฝ่ายปกครองเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ชัดเจน ครอบคลุมประเด็น และเข้าใจได้ง่าย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 2.1) ควรมีการจัดการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้นำท้องที่ในด้านการสื่อสารที่ชัดเจน โดยการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยและกระบวนการสื่อสารที่เป็นระบบ
- 2.2) ควรใช้หลักคุณธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำ โดยผู้นำต้องมีความเสียสละต่อส่วนร่วม มีการดำเนินงานโดยไม่แบ่งฝ่ายทำให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนา
- 2.3) หน่วยงานภาครัฐควรจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้นำฝ่ายปกครองให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น
- 2.4) ควรพัฒนาภาวะผู้นำให้ผู้นำฝ่ายปกครองในด้านบุคลิกภาพให้มีความอ่อนน้อม มีความรับผิดชอบ รู้จักตัวเอง มีความสามารถในการควบคุมตัวเอง มีความขยันหมั่นเพียร และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่
- 2.5) ควรปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันขององค์กรในท้องที่โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองท้องที่ในจังหวัดลำพูน
- 3.2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองในจังหวัดลำพูน

3.3) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาภาวะผู้นำของฝ่ายปกครองในจังหวัดลำพูน
ตามหลักพุทธธรรมอื่น เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ

References

- วิวัฒน์ บุญยเลขา. (2550). “เทศบาลร่วมตำรวจตั้งชุดสายตรวจชุมชน”. *วารสารตำรวจเพื่อมวลชน*.
ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม 2550) : 27.
- จังหวัดลำพูน. *เข้มงวดคัดกรอง COVID-19 พื้นที่รอยต่อกับ อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่*. [ออนไลน์],
แหล่งที่มา : [http://www.lamphun.go.th/zh/news/407/อ.บ้านธิ-จ.ลำพูน-เข้มงวด
คัดกรอง-covid-19-พื้นที่รอยต่อกับ-อ.สันกำแพง-จ.เชียงใหม่](http://www.lamphun.go.th/zh/news/407/อ.บ้านธิ-จ.ลำพูน-เข้มงวดคัดกรอง-covid-19-พื้นที่รอยต่อกับ-อ.สันกำแพง-จ.เชียงใหม่), [3 ตุลาคม 2564].
- พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์. (2563). ศักยภาพ บทบาท และอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน.
วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม,
2563) : 103.
- กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน. (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ร้อยตำรวจเอกธีรฤดี นกยูงทอง. (2556). “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรใน
สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์”. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ร้อยตำรวจเอกธีรฤดี นกยูงทอง. (2556). “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรใน
สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์”. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- คณาพงษ์ พิงมี. (2562). “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง
ประเทศไทย”. *สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.